

NAKTINIENĖ (Savičiūtė) GERTRŪDA

Gimė 1953 11 15 Suvainiškyje Rokiškio rajone

Kalbininkė

Mokėsi 1961–1969 m. Suvainiško aštuonmetėje, 1969–1972 m. Juodupės vidurinėje mokyklose. 1972–1977 m. studijavo Vilniaus universitete Filologijos fakultete lietuvių kalbą ir literatūrą. 1977–1980 m. buvo SSRS MA Kalbotyros instituto aspirantė. 1982 m. apgynė daktaro disertaciją “Tikslo ir kauzacijos predikatai fleksinėse indoeuropiečių kalbose”.

Nuo 1977 m. dirba Lietuvių kalbos institute, 1993–1998 m. Žodynų skyriaus vadovo pavaduotoja, 1998–2001 m. Bendrinės kalbos žodynų skyriaus vadovė, nuo 2002 m. LKI Leksikografijos centro vyresnioji mokslo darbuotoja.

Nuo 1994 m. leidinio „Kalbos kultūra“ redakcinės kolegijos narė. 1995–2005 m. dirbo „Lietuvių kalbotyros klausimų“ (Acta Linguistica Lithuanica) redakcinėje kolegijoje.

1988 m. parengė „Druskininkų tarmės žodyną“ (su A. Paulauskiene, V. Vitkausku; 1990 m. paskirta Juozo Balčikonio premija). Viena „Lietuvių kalbos žodyno“ t. 14, 15, 17, 18, 19 (dalies teksto) autorių ir redaktorių. „Lietuvių kalbotyros klausimų“ 35 d. 1995 m. (su kt.), 37 d. 1997 m. sudarytoja (su kt.). „Lietuvių kalbos žodyno“ elektroninio varianto (2005 m., atnaujinta versija 2008, 2013 m., www.lkz.lt) vyriausioji redaktorė (nominuota 2007 m. Pažangos premijai). Su bendradarbiais parengė “Frazeologijos žodyną” (2001), už kurį 2002 m. paskirta Nacionalinė mokslo premija. Kartu su kitais rašo ir redaguoja „Bendrinės lietuvių kalbos žodyną“.

Parengė kraštotyrinį straipsnį apie Rokiškio krašto tarminę kalbą. Rengia tarminį leidinį “Suvainiško apylinkių tekstai”. Dalyvauja kraštotyrinėse ekspedicijose ir išvykose, rinkdama leksikos duomenis.

Straipsniai publikuoti leidiniuose: “Atsiminimai apie Vytautą Vitkauską” (2015), “Bendrinės kalbos ribos” (2002), “40 metų tarybinės lietuvių literatūros baruose” (2008), “Lituanistika šiuolaikiniame pasaulyje” (2004), “Nepaklusęs laikui : atsiminimai apie Vytautą Kubilių” (2011), “Nuo Konstantino Sirvydo iki didžiojo Žodyno” (2009), “Rokiškis: Miestas. Kraštas. Žmonės” (1999), “Vytautas Vitkauskas : bibliografijos rodyklė” (2005), lietuviškose enciklopedijose ir kt.

Paskelbė virš 20 mokslinių straipsnių leksikologijos ir leksikografijos, semantikos, dialektologijos, kalbos kultūros temomis rusų ir lietuvių kalbomis spaudoje: „Baltistica“, „Gimtoji kalba“, “Jaunimo gretos”, „Kalba Vilnius“, “Kalbos kultūra”, “Kultūros barai”, „Leksikografija ir leksikologija“, „Lietuvių kalbotyros klausimai“, “Lietuvos aidas”, “Mokslo Lietuva”, “Mūsų kalba”, “Voruta” ir kt.

Knygos

Druskininkų tarmės žodynas / G. Naktinienė, A. Paulauskienė, V. Vitkauskas. - Vilnius : Mokslas, 1988. - 486 p.

Sudarytoja, rengėja, redaktorė

Anglų-lietuvių kalbų žodynas / parengė Erich Weis ; [lietuviškąjį leidimą parengė Rita Šepetytė, Vilija Niauronytė, Sigita Janušonienė, Rasa Katliūtė, Gertrūda Naktinienė]. - Kaunas : Šviesa, [2004]. - 808, [2] p., įsk. virš.

Aruodai : lituanistikos paveldo informacinė sistema / Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvių kalbos institutas, Lietuvos istorijos institutas, Matematikos ir informatikos institutas ; [sudarė Daiva Vaitkevičienė ; tekstą rašė Gertrūda Naktinienė, Vilija Sakalauskienė, Zita Šimėnaitė, Jurgita Ūsaiytė, Daiva Vaitkevičienė, Vykintas Vaitkevičius, Žilvytis Šaknys]. - [Vilnius : Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2006]. - 28, [1] p., įsk. virš. : iliustr.

Frazeologijos žodynas / [Lietuvių kalbos institutas] ; [rengė Irena Ermanytė, Ona Kažukauskaitė, Gertrūda Naktinienė, Jonas Paulauskas, Zita Šimėnaitė, Angelė Vilutytė] ; [redagavo Jonas Paulauskas]. - Vilnius : Lietuvių kalbos instituto leidykla, 2001. - XVIII, 885, [1] p.

Irena Ermanytė: Bibliografijos rodyklė / sudarė Z. Šimėnaitė, redagavo G. Naktinienė. – Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2007. – 24 p.

Klausimų kraitelė: Žodyno dalykai / sudarė A. Pupkis, parengė I. Mataitytė, konsultavo J. Klimavičius, G. Naktinienė. – Vilnius: Gimtoji kalba, 1996, – 226 p.

Leksikologija ir terminologija: teorija, praktika, istorija: Tarptautinės mokslinės konferencijos pranešimų tezės, 2008 m. balandžio 23–25 d. / Redaktorių kolegija: J. Gaivenytė-Butler, A. Kaulakienė, G. Naktinienė, Z. Šimėnaitė (ats. red.), J. Zabarskaitė. – Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2008. – 67 p.

Leksikografijos problemos: semantika, etimologija, tarminių faktų pateikimas, žodynų sudarymo principai. Konferencijos pranešimų tezės, 1995 m. kovo 16–17 d. / sudarė I. Ermanytė, G. Naktinienė, J. Paulauskas, V. Vitkauskas. – Vilnius: Lietuvių kalbos institutas. – 40 p.

Lietuvių kalbos žodynas (t. I-XX, 1941-2002) [Elektroninis išteklius] / Lietuvių kalbos institutas ; redaktorių kolegija: Gertrūda Naktinienė (vyr. redaktorė), J. Paulauskas, R. Petrokienė, V. Vitkauskas, J. Zabarskaitė. - Vilnius : Lietuvių kalbos institutas, 2005. - Atnaujinta versija 2008, 2013.

Lietuvių kalbos žodynas. [T.] 15 : Šliup – Telžti / [vyr. redaktorius K. Ulvydas] ; [sudarė Z. Babickienė, K. Eigminas, I. Ermanytė, O. Kažukauskaitė, J. Klimavičius, G. Naktinienė, M. Norkaitienė, K. Pakalka, D. Rimantaitė, Z. Šimėnaitė, A. Vilutytė]. – Vilnius, 1991 (Kaunas : Spindulys). - XXX, 1186, [2] p.

Lietuvių kalbos žodynas. 17: tūlė – valgus / red. kolegija: I. Ermanytė, G. Naktinienė, J. Paulauskas, Z. Šimėnaitė, V. Vitkauskas (vyr. red.). – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla, 1996. – 1079 p.

Lietuvių kalbos žodynas 18: vali – vėsus / red. kolegija: J. Paulauskas, R. Petrokienė, D. Svetikienė, V. Vitkauskas (vyr. red.); redagavo: I. Ermanytė, G. Naktinienė, J. Paulauskas, R. Petrokienė, D. Svetikienė, Z. Šimėnaitė, V. Vitkauskas, K. Vosylytė. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1997. – XXII, 984 p.

Lietuvių kalbos žodynas 19: veša – zvunterėti / red. kolegija: I. Ermanytė, G. Naktinienė, J. Paulauskas, R. Petrokienė, V. Vitkauskas (vyr. red.); redagavo I. Ermanytė, G. Naktinienė, J. Paulauskas, R. Petrokienė, D. Svetikienė, Z. Šimėnaitė, V. Vitkauskas. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 1999. – XXII, 1120 p.

Lietuvių kalbotyros klausimai 35: Lietuvių leksikologijos tyrinėjimai / redakcinė kolegija: V. Ambrasas, V. Maciejauskienė, D. Mikulėnienė, K. Morkūnas (ats. red.), G. Naktinienė, B. Stundžia, Z. Zinkevičius; tomą sudarė: I. Ermanytė, G. Naktinienė, J. Paulauskas, V. Vitkauskas, 1995. – 235 p.

Lietuvių kalbotyros klausimai 37: Leksikografijos ir leksikologijos problemos / red. kolegija: V. Ambrasas (ats. red. pavaduotojas), V. Maciejauskienė, D. Mikulėnienė, K. Morkūnas (ats. red.), G. Naktinienė, B. Stundžia, Z. Zinkevičius; tomą sudarė: I. Ermanytė, A. Kaluiniene (ats. sekretorė), G. Naktinienė, V. Vitkauskas. – Vilnius, 1997. – 284 p.

Vytautas Vitkauskas. Bibliografija / sudarė A. Judeikienė, A. Kaluiniene. Redakcinė kolegija: I. Ermanytė, J. Paulauskas (pirm.), A. Kaluiniene, G. Naktinienė. – Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 1995. – 68 p.

Šaltiniai

Mus jungia Rokiškio kraštas. – Vilnius, 2014. – D. 1, p. 219-220.

XXI amžius. – 2005, liep. 13, p. 4.

Gimtas Rokiškis. – 2012, liep. 28, p. 6; p. 12.

Lietuvos rytas. – 2007, geg. 11, p. 3.

Mokslas ir gyvenimas. – 2003, Nr. 4, p. 4-5, 15-19.

Mokslas ir technika. – 2003, Nr. 4, p. 19-21.

Pergalė. – 1989, Nr. 8, p. 174-178.

Prace Baltystyczne. – [T.] 3 (2006), p. 241-247.

Respublika. – 2003, kovo 21, p. 13.

Verslo žinios. – 2007, geg. 14, p. 16.